

വളക്കിലുക്കം

മാമകാത്താവിൽ പ്രതിധനിച്ചീടുന്നു
മാദകമേതോ വളക്കിലുക്കം-
ഭൂവിലനാദൃന്തമായി മുഴുങ്ങുന്ന
ജീവിതത്തിന്റെ വളക്കിലുക്കം;
ഓതുന്നിതോരോ കിലുക്കവുമെന്നോടു
വേദനയെന്ന മഹാചരിത്രം.

ഉലഞ്ഞാൽ ജയിച്ചു!

തുവിക്കാരങ്ങൾ നീന്തിത്തുടിയ്ക്കുമി-
ജജീവിതത്തിനപാരതയിങ്കൽ ഞാൻ
ആശതൻ നൂൽച്ചരടിൻ തലപ്പിലെ-
ന്നാശയത്തിൻ കരങ്ങൾ മുറുകവേ
ഭാവി തുകും വെളിച്ചത്തിൽ നവ്യമാം
ഭാവനയെ വിടർത്തിയെറിയാവൂ!
കിട്ടുമോ ഫലം; അല്ലാ, പരാജയ-
പ്പെട്ടുപോകുമോ? ചോദിപ്പതില്ല ഞാൻ.
നന്നു കിട്ടിയാൽ, കിട്ടാതിരിയ്ക്കിലും;
എന്നുമെന്റെ ചുമതലയൊന്നുതാൻ!
ഈക്കടലിങ്കലീ വല വീശണം,
നോക്കിനോക്കിക്കരയ്ക്കിരുന്നീടണം.
വേറെ ലാഭങ്ങളൊന്നുമില്ലെങ്കിലും
നേരിലീ വല വീഴ്കവേ വീഴ്കവേ
ഒന്നുലയാതിരിയ്ക്കാ തരംഗിണി;
ഒന്നുലഞ്ഞാൽജജയിച്ചു ജയിച്ചു ഞാൻ!

ഒരേ വാക്ക്

ഫലഭാരത്താൽത്താണത്തെമാവു നിൽപ്പു തോപ്പിൽ,
ഉലയുന്നുണ്ടോ മാറിൽ മുളകിൻകൊടി കാറ്റിൽ;
മടിയലോത്തിനിടയ്ക്കൊളിവിൽച്ചാടിപ്പോന്ന
വടുവാണതെന്നേ നോക്കൊരു നോട്ടത്തിൽത്തോന്നു.
അന്തി കയ്യണയ്ക്കുന്നു പേനെടുക്കുവാൻ വെമ്പു-
മമ്മയെപ്പോലാ മാവിൻ മുർദ്ധാവിലൊതുക്യുത്താൽ.

2

ഹാ, ഞാനോ, ഞാനെക്കുളപ്പുരയിൽപ്പടിഞ്ഞിരു-
ന്നാലപിയ്ക്കുന്നു വേദം, കുണുങ്ങിക്കയ്യും നോക്കി;
തുണിപ്പേർക്കാലേറ്റിയപ്പടിമേലരയ്ക്കൊറ്റ-
ക്കോണവുമായിശ്ശുരു നിദ്രകൊൾകയാം; പക്ഷേ,
കണ്ണൊന്നു ചലിച്ചെങ്കിൽ - എന്തിനു? - വീർപ്പിട്ടാലെൻ
കർണ്ണത്തിലൊപ്പം വീഴും ഭർത്സനപ്രഹരങ്ങൾ.

3

ചുതമെൻ നേരേ നോക്കിക്കുണുങ്ങിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു
സ്വാതന്ത്ര്യമദത്താ; ലെന്നുള്ളമോ പിടയുന്നു!
ചാടണം പുറത്തേയ്ക്കു, കല്ലെടുത്തെറിയണം,
നേടണം തേഠാമ്പഴമെന്നിട്ടൊന്നലറണം!

4

സ്വരമൊന്നു ഞാൻ തെറ്റിച്ചൊല്ലിപ്പോയ്; പേടിച്ചു ഞാൻ
ഗുരുവിൻ കണ്ണൻ മുഖത്തശ്മഖണ്ഡംപോൽ വീഴ്കെ.
ഉടനേ രാവിനെ,ങ്ങൾക്കിടയിൽത്തിരശ്ശീല-
യിടുവാൻ തോന്നീ - ചിരഞ്ജീവിയാകാവു രാവേ!
ദാവാഗ്നിച്ഛടയാർന്ന രൗദ്രമാ നോട്ടത്താലെൻ
ജീവിതം വെറും നീറായ്ത്തീരാതെ കഴിഞ്ഞല്ലോ!

5

തൂനിലവിളക്കിനാൽത്തേവാരമുറി, വെള്ളി-

പ്ലാനിലാവിനാൽ തൊടി സുസ്ഥിതം തുകീ രണ്ടും.

പ്രണവം ജപിക്കുന്നു പടിമേലിരുന്നിട്ട-

ഗ്ലൂണി; ഞാൻ പഴമീമ്പിസ്സിൽക്കാരം ജനിപ്പിപ്പ;

തന്നാത്മാവിനെക്കെട്ടിനിർത്തുവാൻ ഗുരു വെമ്പി;-

യെന്നാത്മാവിനെദൂരാൽ വിട്ടയയ്ക്കുവാൻ ഞാനും.

6

തിരികേ ചെന്നേൻ; മുഖം മാതളപ്പൂപോൽപ്പെട്ടെ-

ന്നരുണമായിക്കണ്ടു; നിന്നു ഞാൻ ശിലപോലെ!

മൽക്കൂടനകൾ രണ്ടുമൊന്നിച്ചു പിടിച്ചുകൊ-

ണ്ടുൽക്കടമെൻ നേർക്കൊന്നു നോക്കിയഗ്ലൂരുദേവൻ.

മങ്ങിയെൻ നയനങ്ങൾ, പകച്ചുവിറച്ചു ഞാ;-

നങ്ങിനെ നിന്നു മുകനിമിഷങ്ങളെൻ മുമ്പിൽ:

ഓരോരോ നിമിഷത്തിനുള്ളിലും കുടിപാർക്കാ-

മോരോരോ നൂറ്റാണ്ടിന്നെന്നോതുന്നു കരളിന്നും.

7

അത്ഭുതമെന്നേ വേണ്ടു തൽക്ഷണമെൻ കൈ വിട്ടി-

ട്ടദ്ദേഹമോതീ വിഷാദോഷിഷൽസ്ഥിതപൂർവ്വം;

“ഉണ്ണി, നിൻ കയ്യെങ്ങാനും നൊന്തുവോ?-നിർബ്ബന്ധിപ്പി-

ലിന്നി ഞാനൊന്നും; ‘സന്ധ്യ’ മുട്ടിയാൽ മുട്ടിക്കോട്ടെ”

അദ്ദേഹമെൻ കയ്യുഴിഞ്ഞിങ്ങിനെ ചൊന്നപ്പോളെ-

ന്നക്ഷിയിൽപ്പൊടിഞ്ഞുപോയാത്മാവിൻ കണികകൾ.

8

ആയിരം പരിപുതമന്ത്രമെൻ തലച്ചോറി-

ലാഞ്ഞടിച്ചുറ്റാനായി ക്ലേശിച്ച ജീഹ്വാഗ്രമേ,

സ്നിഗ്ദ്ധമാമീ വാക്കൊന്നാൽ ഹൃത്തിലേയ്ക്കണഞ്ഞ നീ-

യബ്ദങ്ങൾ കടന്നെത്തിയിപ്പൊഴും മന്ത്രിയ്ക്കുന്നു:

“ഉണ്ണി, നിൻ കയ്യെങ്ങാനും നൊന്തുവോ?-നിർബ്ബന്ധിപ്പി-

ലിന്നി ഞാനൊന്നും; ‘സന്ധ്യ’ മുട്ടിയാൽ മുട്ടിക്കോട്ടെ..”

പുഷ്പഗീതി

ഭൂരിഭൂതിമന്ദാവിതൻ വാഗ്ദാനം
ഭൂവിനേകുന്ന ശുക്രനക്ഷത്രമേ,
ഹാ, വിഷം വമിച്ചീടവേ രാത്രി,യി-
പ്പുവണികളാം ഞങ്ങൾ മുർച്ഛിക്കവേ
ആശയാം ജീവനൗഷധമാർന്നു പു-
ർവ്വാശയികലേയ്ക്കെത്തിയല്ലോ ഭവാൻ!
ഏതവശന്റെ ചോരക്കുഴലിലും
ചേതനച്ചുടൊഴുക്കും ദയാനിയേ,
പൊയ്തുകൊൾക; കതിരിൻ കണകളാ-
ലെയ്തരിതൻ കരളു പിളർക്കുക.

2

താൽപ്രചോദിതരങ്ങൾതൻ ഹൃത്തുകൾ
പൊൽപ്രകാശം പുണർന്നു വിരിയവേ
വക്കിനോളം നികന്നു തികലുന്നു
വാക്കൊഴാത്ത മധുരമാം സന്തോഷം.
മുകമസ്മ•നസ്സിൽപ്പുരളുന്ന
ശോകപൂർണ്ണമാം പൂർവ്വസ്മരണകൾ
അക്രമീകരണക്ഷമം പൊങ്ങിപ്പോയ്-
ച്ചക്രവാളത്തിലോളമകലുന്നു,
ഈയുദയാചലത്തിൻ പുറകിൽനി-
ന്നായുയരും മുകിലണിപോലവേ.
ആവതില്ലാത്ത ഞങ്ങൾതൻ ചിത്തത്തിൻ
പാവനത്വം കൊടുത്ത ചിറകുമായ്
നിൻ ചുഴലവും പറ്റിപ്പറക്കുന്നു
പഞ്ചവർണ്ണക്കിളിപോൽക്കൂതജ്ഞത!
പൊയ്തുകൊൾക; കതിരിൻ കണകളാ-
ലെയ്തരിതൻ കരളു പിളർക്കുക.

ചീറുമസ്ത്രം തറയ്ക്കയാലല്ലിന്റെ
 ചോര, പക്ഷേ പൊടിയ്ക്കിലും പ്രാചിയിൽ,
 ഇപ്പതിതരാമെങ്ങൾതൻ തോഷാശ്രു-
 വപ്പൊഴേയ്ക്കും കഴുകിക്കളയില്ലേ?
 അങ്ങയിൽക്കൂടുകൂട്ടിയിരിയ്ക്കയാം
 ഞങ്ങൾതൻ ദ്രുതചിത്തത്തുടിപ്പുകൾ!
 ഏതുറങ്ങും കരളിനും നൂതന-
 ബോധമേകുന്ന ശുക്രനക്ഷത്രമേ,
 പൊയ്തുകൊൾക; കതിരിൻ കണകളാ-
 ലെയ്തരിതൻ കരളു പിളർക്കുക.

പാവപ്പെട്ട ധാത്രി

പട്ടണപ്രകമ്പത്താൽക്കാതടഞ്ഞാ,ത്മാവെ,നെ-
 പ്പറ്റ കൃഗ്രാമത്തിന്റെ മുകത നൂണയ്ക്കുമ്പോൾ
 പുകിനേൻ ഗൃഹ - മോണമല്ലയോ? മാതാവുട്ടീ
 പൂർണ്ണവാത്സല്യം; ഞാനോ തേട്ടിയൊന്നതുച്ചത്തിൽ.
 കളഭാഷിണിയെൻകൊച്ചനുള്ളതിയന്ന,ല്ലിൻ
 കുളിരാ നട്ടുച്ചയ്ക്കുമെന്റെ ചുറ്റിലും വീശി
 ആയിരം കുറിയന്നാളവളെ, “ത്തുലാം പൊട്ടാ-
 റായെ”ന്നു കാലാൽപ്പൊക്കിക്കളിപ്പിച്ചു ഞാൻ വീഴ്ത്തീ;
 ഒന്നു വീഴുകി,ലെന്റെ ‘മണി’തന്നലാറംപോ-
 ലൊന്നു കുവണമവൾക്കെ,കിലേ രസം നിൽക്കൂ!

****

ചാരിയ കവാടമൊന്നനങ്ങീ; നോക്കീ ഞാ,നെൻ
 ചാരവേ ഭക്ത്യുഷിഷദൃഷ്ടിയായ് നില്പു ‘ലക്ഷ്മി’!
 അവളെന്നില്ലത്തൊരു ഭൃത്യയായെത്തിച്ചേർന്ന-

തറുപത്തഞ്ചോണത്തിൻ പിന്നിലെക്കഥയല്ലേ?
ഇച്ഛപോ,ലാ വക്ഷസ്സേ തൊട്ടിലാക്കീട്ടുണ്ടെന്റെ-
യച്ഛനു,മതിൽപ്പിന്നെ മക്കളിലോരോ പേരും.

****

അന്തസ്സൻ നിടിലത്തെച്ചുളിയ്ക്കെ,ബ്ദയോദ്രിക്ത-
ചിന്തയക്കണ്ണിൽക്കണ്ടു; ചോദിച്ചേ,“നെന്താവശ്യം?”
“തൃക്കൈകൊണ്ടടിയന്നു മേലിടാനൊന്നെ,”നവൾ
വികവേ ക്ഷണാലെന്തോ, തുളുമ്പിപ്പോയെൻ നേത്രം!
നനവാർന്നു, ഹാ, കാലജീർണ്ണത കാണാവുമാ-
നയനങ്ങളും; ലക്ഷ്മി മുകുമായ് നിന്നു ഞാനും.

****

നിറന്നു കുതികൊള്ളും കാലത്താൽപ്പൊടി പുണ്ട
നിനവാ മിഴിനീരാൽ ക്ഷാളിതമാവുന്തോറും:
‘എച്ചുമി’ ‘പിച്ചാപിച്ചാ’ പഠിപ്പിച്ചാളെന്നെന്നെ;-
‘യെച്ചുമി’ ധരിപ്പിച്ചാളെന്നെന്നെ‘ക്കാക്കേ പുച്ചേ’.
പുലരിയ്ക്കെഴും നട,യംബരത്തിങ്കൽപ്പുത്ത
മലരുമറുത്തെത്തുമംശുമാൻ തുറക്കുമ്പോൾ
നിദ്രയെൻ കണ്ണിൽത്തങ്ങിനില്ക്കെയന്നിരിപ്പാവും
ഭദ്രമാം തന്നൊക്കിലാ കൈക്കെട്ടിലമർന്നീ ഞാൻ;
എന്നെയും ചുമന്നെത്തും ദക്ഷിണാമൂർത്തിക്ഷേത്ര-
സന്നിധിയിങ്കൽ; കുളിപ്പിച്ചുടൻ മുടി കെട്ടും;
അരയിൽത്തിളങ്ങും പൊന്നേലസ്സിൻ ചെമ്പട്ടുനൂൽ-
ച്ചരടു മുറുക്കു;- മക്കുമ്പാളയുടുപ്പിയ്ക്കും;
തെല്ലിട മിഴിനട്ടു നിന്നുപോമവ; - ജീഷൽ-
ഫുല്ലമെൻ തുടുചുണ്ടിലൊന്നു ചുംബിയ്ക്കും പിന്നെ!
നിറന്നു കുതിച്ചുപോം കാലത്താൽപ്പൊടി പുണ്ട
നിനവാ മിഴിനീരാൽക്ഷാളിതമാവുന്തോറും:
‘എച്ചുമി’ ‘പിച്ചാ പിച്ചാ’ പഠിപ്പിച്ചാളെന്നെന്നെ;-

‘യെച്ചുമി’യതിപ്പിച്ചാളന്നെന്നെ ‘ക്കാക്കേ പുച്ചേ.’

***

ഉന്നിദ്രമുഴറിയെൻ മാനസമന്നാ വൃദ്ധ-
തന്നരക്കെട്ടിൽത്തുങ്ങിയുറക്കത്തേങ്ങിടക്കൊൻ.
അന്തസ്സു തടഞ്ഞു, ഞാനാളെത്ര വലുതായെ;-
ന്നന്തരംഗമോ വിമ്മീ കാട്ടാറുപോലേ വീണ്ടും.
ഒടുവെൻ പരിക്ഷീണപാണികളൊരു കോടി-
പ്പുടവ, വിറച്ചുംകൊണ്ടവൾക്കു സമ്മാനിയ്ക്കെ,
സന്തോഷം കൂടുകൂടെച്ചിന്നിയക്കവിളിലും;
സന്തുപ്തി വെളുവെളെമിന്നിയച്ചൊടിയിലും!
എങ്കിലും, കനംതുങ്ങിത്താഴുകയല്ലോ ചെയ്വ-
തെൻ കരളതു മുതൽക്കെന്തിനോ പിന്നെപ്പിന്നെ!

എന്താവണം?

ചീറ്റട്ടെ വിപ്ലവബോധമേ, നിൻ കൊടും
കാറ്റൻ തുടുനിണച്ചാലിലെല്ലാം!
മൈലാഞ്ചിയാവരുതിന്നുതൊട്ടെൻ തളിർ
ക്കാലടികൾക്കു തുടുപ്പു ചേർക്കാൻ;
ആവണമെന്തി, പ്ലഴമ നിഹതമാ-
മാ വൻപടനിലത്തുള്ള രക്തം.
താലിയാവാൊല്ലെൻ കഴുത്തിലിന്നാൾമുതൽ
ചേലുറ്റ മംഗല്യശ്രീ പൊഴിക്കാൻ;
ആവണമെന്തി, മനയ്ക്കലൊളിച്ചിടു-
മാന്ധ്യത്തിൻ ചെങ്കുടൽമാല മാത്രം.
ചന്ദനച്ചാറിനാലാവരുതിന്നിമേൽ-
സ്സുന്ദരമാമെൻ വരക്കുറികൾ;
ആവണമെന്തിനാൽ, ഞാനേറ്റു വീഴ്ത്തിടു-
മാലന്ധ്യത്തിൻ മെയ്ക്കൊഴുപ്പിനാലേ.

ദേവനാമങ്ങളായ്പ്പോവൊല്ല മേലിലെൻ
നാവുരുവിട്ടിടുമക്ഷരങ്ങൾ;
ആവണമെന്തു,റങ്ങീടുമടുക്കള-
യ്ക്കാവേശമേകാവും ധീരഗാനം.
ചീറ്റട്ടെ വിപ്ലവബോധമേ, നിൻ കൊടും-
കാറ്റൻ തുടുനിണച്ചാലിലെല്ലാം!

പ്രവാചിക

1

തിരണ്ടു 'താത്രികൂട്ടി'; പൂർവ്വികാചാരം നെയ്ത
തിരശ്ശീലകൾ വീണു തന്റെ ചുറ്റിലുമപ്പോൾ.
ന്നൊക്കെക്കാളിപ്പോയി ബാലിക - പോയോ ദീപ്തി?
തന്നിമ വെട്ടിച്ചപ്പോളറിഞ്ഞു - പോയീ ദീപ്തി!
ഉരുകിപ്പോമത്രേ, ഹാ, മേലിൽത്തന്നബലാതം
പരപൗരുഷോഷ്മളകിരണമേറ്റാലപ്പോൾ!

2

ആതിര പൂവും ചൂടിക്കാലത്തിൻ പൊന്നുഞ്ഞാലിൽ,
യാതൊന്നുമറിയാത്ത ഭാവത്തിലാടീ, പാടീ.
ഓട്ടുകങ്കണമിട്ട കൈകളാൽ ചുടുചിന്ത
വാട്ടിയ തളിരിളംകവിളും താങ്ങിച്ചാലേ
അവളപ്പടിഞ്ഞാറ്റക്കിളിവാതിലി•ുമ്പി
ലലസം പുറത്തേയ്ക്കു നോക്കിയങ്ങിനെ നിൽപ്പു,
ഉടുത്ത 'കരക്കാരനി'യിൽത്തൻകൈ തുന്നി-
വിടർത്ത ചെന്നെച്ചിപ്പുവിളകീടവേ കാറ്റിൽ.
അകലെത്തുടുപ്പാർന്ന ചക്രവാളത്തിൻ ചുണ്ടിൽ
പകലോൻ പ്രേമാവേശാൽ ചുംബനം പകരുന്നൂ;
മുറ്റുമാപ്പൊദാൽച്ചിറകുരുമ്മിപ്പാടീടുന്നൂ
മുറ്റത്തെപ്പുളികൊമ്പിൽ രണ്ടിളംകുരുവികൾ;

തൊഴുത്തിൻ ചാരത്തൊ, ശലഭത്തിനെപ്പുൽകി-
ക്കുഴഞ്ഞാടുന്നു കൊച്ചുകോളാമ്പിപ്പുവുംകുടി!
അവൾക്കും മിഴികളുണ്ടല്ലി! - ഹാ, കാണാകുന്നു
കവിളിൽക്കണ്ണീർ, വിണ്ണിൽപ്പൊങ്ങവേ സന്ധ്യാതാരം.

3

അന്നൊരു ഹേമന്തത്തിലുദയം നിരൂഘം
വന്നെത്തീ കരഞ്ഞല്ലിൽക്കണ്ണടയ്ക്കാതാം മട്ടിൽ.
ആ മിഴിയർലസാപമീലിതം നിലക്കൊൾകെ-
യാ മലർമുഖത്തശ്രുബിന്ദുക്കൾ തങ്ങിക്കൊണ്ടുകെ,
'ശ്രീകോവിലകത്തോ'മൽ 'തേവരെ മുക്കീടുന്നു'
കാർകുഴലൊതുക്കാതേ, വിഴുക്കാതീറൻവസ്ത്രം.
പ്രസരിക്കുന്നു വടക്കിനിയിൽനിന്നിശ്ശബ്ദ-
മസുഖപ്രദമാകും ഹോമധുമത്തോടൊപ്പം:
“എത്രയായ് വയസ്സിപ്പോൾ?” “മാർഗ്ഗമാവാഞ്ഞിട്ടല്ലേ?”
“എത്രയുണ്ടാവും ദുഃഖം?” “തലയിലെഴുത്തല്ലേ?”
കുഴഞ്ഞു തൻകയ്യുച്ചമലറും പീഠത്തിഘോഷം-
പ്പൊഴിഞ്ഞു, പൊടിയായി ദിവ്യമാം സാളഗ്രാമം.

4

പത്തടി പൊങ്ങി സൂര്യനിരുന്നാളടുകളെ-
ഭിത്തിയിൽച്ചാരിത്താത്രിയാവണപ്പലകയിൽ
കറുകയുഴിഞ്ഞവൾ മാല ചൂടിനാ,ളീർക്കിൽ-
ക്കുറികളിട്ടാൾ - എന്തേ സ്തബ്ധമായുടൻ നേത്രം!
കയ്യിലെക്കണ്ണാടിയിൽ ബിംബിച്ചു കണ്ടു നാല-
ഞ്ചിയുക്കമ്പികളാഹാ, മിന്നുന്നു മുടിക്കെട്ടിൽ
അഞ്ചിയൊന്നബലതന്നാശയ,മാളിക്കത്തു-
മഗ്നിയായലടുപ്പത്തെപ്പാൽപ്പാത്രം തികലുന്വോൾ.

5

അഴിവാതിലും ചാരി, മുർദ്ധജം തോളത്തഴി-

ഞ്ഞിഴഞ്ഞീടവേ താത്രി 'ഭാരതം' വായിക്കുന്നു;
 ഒളികണ്ണിടുകയാണുദിഗസാന്നം വെമ്പി-
 പ്ലുളയും പതിറ്റടിപ്പുവിൻനേർക്കതൊ, സൂര്യൻ!
 തനസ്സികൽത്താനം വീണുറങ്ങിടുമേതോ
 തപ്തഭാവനയപ്പോൾ ചിറകിട്ടിയ്ക്കുന്നു.
 വെളിയിൽത്തരംഗിതാപാരഗംഭീരം കാണായ്
 വെളിച്ചം - അവൾക്കങ്ങോട്ടെടുത്തു ചാടാൻ തോന്നീ.
 അതിലെക്കടന്നുപോം ദൃഢമാമടിവെപ്പ-
 നവളെ സ്വപ്നത്തിൽനിന്നുണർത്തീ പൊടുന്നനെ.
 പതറിപ്പാഞ്ഞു നീലനീശ്മിഴിയിണ, ചെന്നു-
 പതിഞ്ഞിതയൽക്കാരൻ 'മാത്തു'വിൻ വിരിമാറിൽ;
 അറിയാതവളൊന്നു നോക്കിപ്പോയടിമുടി;
 യവനുമകാരണമുയർന്നു നയനങ്ങൾ.
 അയൽപക്കത്തെപ്പാമ്പിൻ കാവിലെക്കുയിലുക-
 ഉയഞ്ഞുപാടി മുഗ്ധനൂതനസങ്കൽപ്പങ്ങൾ.
 സ്വർഗ്ഗത്തിൻ നിമിഷങ്ങൾ കാൽ നീട്ടിവെച്ചു പോയീ
 ദുഃഖത്തിൻ നെടുരാത്രി പിന്നെയും നെടുതാവാനൻ.
 ഞെട്ടിപ്പോയവൾ; ഉടൻ കോണിവാതിൽക്കൽച്ചെന്നു
 ചുറ്റുമേ നോക്കീ - ചാരത്താരുമില്ലല്ലോ വേറെ!

ഉറക്കെച്ചിരിയ്ക്കണമിന്നവൾക്കോരോനോരോ-
 ന്നുരിയാടണം കൂട്ടിൽക്കളിയ്ക്കും തത്തമ്മപോൽ.
 ഭാസുരസ്മിതവിലാസാഞ്ചിതമെത്തീ, പോയീ
 വാസരം, പുളപ്പാർന്ന പെൺകിടാവിനെപ്പോലെ.
 പുതുതാരകൾ മാറിൽപ്പൊടിഞ്ഞീടവേ വാനം
 ക്ഷിതിയെപ്പുൽകാനായിക്കുനിഞ്ഞു പലവട്ടം.
 ഇന്നലെയന്തിച്ചോപ്പിൽ കൈപ്പടങ്ങളാലമ്മ
 കണ്ണട വെച്ചിട്ടെന്തോ താത്രിതൻ വക്ഷസ്സാകെ

പരിശോധിച്ചു സൂക്ഷ്മം, കുളത്തിൻ കരയിൽവെ-
ച്ചൊരിയിത്തീയന്നേരം പാഞ്ഞുപോയവൾക്കുള്ളിൽ.
വിളറിക്കുഴഞ്ഞുപോയ്ക്കടിഞ്ഞുൽപ്പുകൾ കുന്ദി-
ക്കുളവക്കത്തേ നിൽക്കും കേതകീവനമപ്പോൾ.

7

ആചാരം നിവർത്തിട്ട കൂരിരുൾത്തിരശ്ശീല-
യാചാരം താനേ ചീന്തിയവളെപ്പുറംതള്ളീ.
കോവിലിൽപ്പൊങ്ങും ശംഖധാനവും പള്ളിയ്ക്കുള്ളിൽ-
ത്താവുമമ്മണിയുടെ നാദവുമുഷസ്സികൾ
അംബരാനന്തതത്തിനതിരും തകർത്തുകൊ-
ണ്ടന്യോന്യമലിഞ്ഞലിഞ്ഞങ്ങിനെയുലാത്തുന്വോൾ,
മാത്തുവിൻ മടിത്തട്ടിൽക്കിടന്നു മുകൾ ചെവി-
യോർത്തുപോമവളതിലുണ്ണിതൻ ചിരി കേൾക്കും.
പ്രവചിയ്ക്കാറുണ്ടവളിപ്പൊഴും: “മതത്തിന്റെ
ശവത്തിൽച്ചുവുട്ടിപ്പോം ശക്തിയാം മനുഷ്യത്വം.”

നാളത്തെ ഗാനം

“ശോകമൊഴിഞ്ഞു, വിരിഞ്ഞു മുദുസ്മിതം
പാകാഹിതാശതൻ പുകവിളിൻ;
ചാമീകരാഭമാമാ മഹദൗദാര്യം
ഭൂമിയ്ക്കിന്നാദ്യമായ്ക്കാന്തി ചേർത്തു”
-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം
നാദമെടുത്തു വിതയ്ക്കുമല്ലോ.
“പുഞ്ജിതഹർഷമേ, നിന്നാലിന്നിങ്ങൊരു
പുൽക്കൊടിത്തുമനുഗൃഹീതം
വെള്ളിക്കിരീടമണിഞ്ഞവ മുറ്റത്തു
തുളിച്ചിരിച്ചതാ, നിൽക്കയല്ലീ?”
-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം

നാദം പൊടിപ്പിച്ചുയർത്തുമല്ലോ.

“ഉന്നതാദാര്യമേ, വൻപോരടിയ്ക്കലാൽ

മന്നിനെ ഞെട്ടിച്ച താങ്കൾക്കെന്നേ

അല്ലിൻ രജതകിരീടമഴിപ്പിച്ചി-

പ്പല്ലിന്നു നൽകുവാനാർക്കു തോന്നും?”

-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം

നാദത്തെക്കുന്ദിടുവിയ്ക്കുമല്ലോ.

“മഞ്ജുളാഹ്ലാദമേ, നിന്നാലിന്നിങ്ങെഴും

മന്ദാരപ്പൂവുമനുഗൃഹീതം-

മുറ്റത്തൊരു വെൺപുടവയുടുത്തതു

മുഗ്ദ്ധകലവി മുതിർക്കയല്ലീ?”

-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം

നാദത്തെപ്പുവിടുവിയ്ക്കുമല്ലോ.

“പോരിനാലണ്ഡകടാഹം മുഴക്കിയ

ധീരനാമൻപേ, ഹേ, താങ്കൾക്കെന്നേ

പുവിന്നി,രവിൻ മിനുത്തുവെളുത്തൊരി-

പ്പാവുമുണ്ടേകുവാനാർക്കു തോന്നും?”

-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം

നാദത്തെ ഹാ, കതിർപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ.

“ആ രണം ചാർത്തിച്ച തുനിണമങ്ങയ്ക്കു

ചാരുവാം കുങ്കുമലേപമല്ലീ;

അല്ലെങ്കിൽ, ശഷ്പപുഷ്പഹ്ലാദബാഷ്പത്തിൽ

നിർല്ലയിക്കാനെത്ര നേരം വേണം?”

-നാളെയിഗ്നാനമേ കാറ്റുത്തൊരായിരം

നാദമയ്യാ കൊയ്തുകൂട്ടുമല്ലോ.

ഓമനമകൻ

1

“ജപിച്ചില്ലെങ്കിൽപ്പുറമടിച്ചുപൊളിയ്ക്കും ഞാൻ,”
 ശപിയ്ക്കാൻ കൈച്ചീട്ടുള്ള ഭൃസുരൻ കൽപ്പിച്ചപ്പോൾ,
 വിറകൊണ്ടുപോയ് പ്ലാവം! ‘തന്റേട’ മുറയ്ക്കാത്ത
 വികലഹൃദയനാം പൈതലിൻ തളിർമേനി;
 പാവനതത്തിൻ കുരുനോമനപ്പുമൊട്ടല്ലേ,
 പാരിന്റേയഴുക്കുകൾ പറ്റാത്ത വിളക്കല്ലേ,
 വിണ്ണിന്റേ മടിത്തട്ടിൽത്തപ്പാണികൊട്ടിക്കളി-
 ച്ചിനലവരെക്കിടന്നീടിന ശിശുവല്ലേ?
 മൂന്നര ചെന്നിട്ടില്ല, കൈവലുപ്പൊടിപ്പിന്നു
 മുരിയിൽസ്നമ്മാനിച്ചു ധീരനാം ഗൃഹനാഥൻ
 നാക്കിലെത്തറിപ്പാട്ടുപെട്ടിയ്ക്കു താക്കോൽ കൊടു-
 ത്തുകിട്ടു നാല്പത്തൊട്ടു കൊല്ലത്തെച്ചോറിൻ വീര്യം;
 ജനനീഹൃദയമോ, കൊത്തപ്പെട്ടുപോൽത്തോന്നി
 കനലിൽപ്പഴുപ്പിച്ചോരിരുമ്പുകോടാലിയാൽ.

2

വെറ്റിലക്കെട്ടും ധൂപക്കുട്ടുമായെത്തീ ‘കോന്തു’
 മുറ്റത്തു നിന്നിട്ടച്ഛൻ തിരുമേനിയോടോതി:
 “ഏഴണച്ചെമ്പിൻകാശു സാമാനത്തിനും പിന്നെ
 വാഴയ്ക്കുന്നിടാൻ കുലിയെട്ടണച്ചെമ്പിൻകാശും.”
 ബാക്കിയാമൊരണയക്കോലായിൽ വെച്ചിട്ടവൻ
 മുക്കിൽക്കൈ കമിഴ്ത്തിക്കാലിറുക്കിനിലക്കൊഴുകെ,
 ആ വഴി പാഞ്ഞു കൊച്ചുമിടുക്കൻ; പിതാവിന്റേ
 ഭാവമപ്പടി മാറി: “കോന്തുവെത്തൊട്ടു കുട്ടൻ;
 തീണ്ടരുതെന്നീ വിദ്വാനില്ലല്ലോ- മനശ്ശുദ്ധി
 ‘തീയപ്പാട’ങ്ങപ്പുറെപ്പോലുമേ പോമോ പിന്നെ?
 മുങ്ങിവാ തലയ്ക്കൊന്നു നേടിയെങ്കിലക്കുണ്ടിൽ

മൂന്നാഴി-നോക്കിക്കൊണ്ടു പിന്നെയും നിൽപ്പാ ഞെന്നോ?”

എത്തിനോക്കിനാളമ്മയസ്വസ്ഥം പുറത്തള-

ഭിത്തിയിൽപ്പതിഞ്ഞഴിവാതിലിൻ പഴുതുടെ

3

മൂന്നടിവരച്ചുങ്ങീ നിഴലമ്പലം വിട്ടു

കുന്നുകുന്നെത്തീ ബാലൻ വാടിയ പുമെയ്യോടെ;

വാരിയെല്ലിനെച്ചുംബിച്ചോമനവയറേതോ

നീറുന്ന സത്യത്തിന്റെ ചരിത്രം മന്ത്രിയ്ക്കവേ.

വിവശം, മാതാവിന്റെയരയിൽക്കെട്ടിപ്പിടി-

ച്ചവനോതിനാൻ വിമ്മിക്കൺനിറച്ചുംകൊണ്ടേവം:

“മുടക്കുമേകാദശിയിന്നു ഞാൻ; ചാമച്ചോറു

പിടിയ്ക്കില്ലമ്മേ, ഞാനപ്പുഴുങ്ങൽച്ചോറുണ്ണട്ടേ?”

“സമ്മതിയ്ക്കില്ലെന്നുണ്ണീ,” നെഞ്ചകം കത്തിക്കാളു

മമ്മയിങ്ങിനെ ചൊല്ലീ, “കേൾക്കേണ്ടാ പുറത്താരും.”

മാതൃഹസ്താശ്ലേഷത്തിലമർന്നങ്ങിനെ നിന്നു

മാത്രനേരമപ്പെതൽ സങ്കടമുകുസം സതബ്ധം.

“ഇമ്മട്ടുമുണ്ടോ തിമിഴി, ടിയ്ക്കുമീതെന്തൊടി?-

അമ്മ മക്കളെത്തല്ല മയിറ്റാതിരിയ്ക്കണം;

ഉണ്ണുമോ പുഴുങ്ങൽച്ചോറുണ്ണുമോ? പറ, വേഗം!

കണ്ണു ഞാനൊറ്റക്കുത്തിനെ,” അതിനാൻ പിതാവുഗ്രൻ!

തുറിച്ചു മിഴി, യൊന്നു വിറച്ചു ചൊടി, ചെന്നു-

തറച്ചു ചുമരിരേൽത്തൻമേനി താനേ ബാലൻ.

4

ആപ്ലാദത്തിമർപ്പിന്റെ പൊന്നൊളി പരക്കേണ്ടു-

മാഹാര്യമാമഗ്നസ്ഥമല്ലലിൻ നിഴൽ വീശി.

കാണുന്നോർ കാണുന്നോരക്കോമളത്തളിരുള്ളം

കാഞ്ഞിടും കഥയോർത്തു തുടച്ചു കൺപോളകൾ.

അങ്ങനെ കടന്നുപോയ് നാളുകൾ നിരങ്ങിക്കൊ-

ണ്ട;ച്ഛനോ തേവാരത്തിലാണ്ടുമുണ്ടിയും കൊണ്ടും.

ഇൗശരൻ ബിംബിയ്ക്കുമീ വദനം കണ്ടീലല്ലോ
ശാശ്വതത്വത്തെത്തേടിപ്പോകുമാ ദിജശ്രേഷ്ഠൻ!

5

അംബരത്തിങ്കൽച്ചൂടുകണ്ണുന്നീർക്കണം വീഴ്കെ-
യംശുമാനെന്നോമൂലമാഴിതൻ കരൾ പുകീ.
ആരപ്പോൾഗ്രായത്രിയിൽ മുഴുകി നിവസിപ്പ-
താത്തിരുമേനിയോടു ചെന്നുണർത്തിച്ചാൻ ഭൃത്യൻ:
“ഓമന കുളത്തിൽപ്പോയ്ച്ചാടിയിട്ട,”തിൻ ബാക്കി-
യോതീലാ നിരുദ്ധസ്വകണ്ഠനാമവൻ പാവം!
ഇടിവെട്ടേറ്റാൽപ്പോലെ നിന്നുപോയ്ഗൃഹാധിപ-
നിടറുമധരം വിട്ടീ വാക്യം നിലംപറ്റി:
“ഇതിനോ ‘ജപിച്ചു’നീ, യിതിനോ ‘ജ്ജിച്ചു’നീ,-
യിതിനോ ഭുജിച്ചു നീ ചാമയെന്നുണ്ണീ, കഷ്ടം!”

ഗവേഷണം

തുടുത്തോരിത്തളിരലർപ്പുടം ചുണ്ടാൽ-
ത്തടവിന്നിന്നിളംകലയുരചെയ്വു:
“മിഴി ചിതറുന്നു, ചൊടി കുളുർക്കുന്നു,
വഴിയുന്നു രക്തസിരയിലുഷേഃ
മദന്തരം ദന്തിപ്രവരനെപ്പോലെ
മദിയ്ക്കയും ചെയ്വു മടുമതിർപ്പാലെ!
ഇതിൽക്കുടികൊൾവു: വിശുദ്ധസൗന്ദര്യ,-
മിതിലലക്കൊൾവു വിമോഹനസത്യം.”
“അതുവോ?” ശാസ്ത്രത്തിൻ മുഖത്തീയത്തുതം
വിതുമ്പവെദ്യുദ്ധകരങ്ങൾ നീളുന്നു;
ഇറുത്തെടുക്കലും കഴിയുന്നു ചെടി-
യ്ക്കുറന്നോരാസ്മിതമിനുമിനുപ്പി

വളർന്ന നോവിനാൽക്കലതന്നാനനം
വിളാവേ, വിങ്ങിക്കുതിരവേ കൺകൾ
പറിച്ചുടനോരോ പുടവുമേ ശാസ്ത്രം
മുറിയ്ക്കുന്നു മിന്നുമിരുമ്പുകത്തിയാൽ.
കുനിഞ്ഞു വീക്ഷിച്ചു സ്വ'സൂക്ഷ്മദർശിനി'-
ക്കുഴലുവെച്ചെന്നിട്ടവയിലോരോന്നും.
അവസാനമേവം മറുപടി ചൊൽവു:
“ഭവ•തമാകെ പ്രമാദപുരിതം.”
മലരിൻജീവിതം ഹതമായെന്നോർക്കെ-
ക്കലയ്ക്കു സാധിപ്പീലൊരക്ഷരം മിണ്ടാൻ.

‘അങ്ങപ്പൊട്ടെ’ കാര്യസ്ഥൻ

“അരിയില്ലല്ലോ വെയ്ക്കാൻ!” സാകുതമാമിദീന-
പരിഭവനത്തോടേ മലർന്നു മെല്ലെ മെല്ലെ
ഇന്നലെസ്സമ്പത്തിന്റേയുന്നതി മുകൾ പാടി-
നിന്നൊരമ്മനയുടെ പുമുഖകവാടങ്ങൾ.
ചെവിയിൽച്ചേരും പെൻസിലിട്ടതോ!-നിടിലത്തിൽ-
ച്ചെറുരേഖകൾ പുണ്ടക്കോലായിൽ മുവന്തിയിൽ
അന്തസ്സിൽ കലാബോധം വിടർത്തുമലരിപ്പു
ചിന്തിടും കവിളാർന്നു കുട്ടനങ്ങിനെ നിന്നു;
പടിതന്നൊരറ്റത്തെ ദ്രവിച്ച തുണും ചാരി-
പ്പടിഞ്ഞാറിനോടെന്തോ ചോദിപ്പാൻ വെമ്പും പോലെ.
അരിവാനാവില്ലല്ലോ നോക്ക, അങ്ങപ്പൊട്ടുള്ളൊരെ-
ബ്ഭരിക്കുമദ്ദേഹത്തെ നീറ്റിടും വൈഷമ്യങ്ങൾ!
ചാരവേ നിന്നു നെൽച്ചാക്കൊന്നു മുട്ടുമ്പോളൊന്നു-
ചാടിടുമുശിക്കെട്ടുമാർന്നിലമുറിക്കാർൻ:
“ഇരുളുമ്പോഴേയ്ക്കെത്തിച്ചീടണമല്ലോ ‘കുട്ടൻ-
തിരുമേനി’ തന്നില്ലത്തീനെല്ലിന്നീ ഞാൻ തന്നെ!”

ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ വാരിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നാലേ
വൃദ്ധന്റെ കരളിന്നു സുഖമാവുള്ളൂ-പോരേ!

2

നാലോമൽപ്പെൺമക്കൾതൻ തേങ്ങലാൽ മുഖരമ-
നാലുകെട്ടിനെത്താങ്ങിത്തളർന്ന ഗൃഹനാഥൻ
അങ്ങേപ്പാട്ടമ്മയ്ക്കൊരു 'കുട്ട'നുണ്ടായെന്നോർത്തി-
ട്ടെങ്ങിനെയെല്ലമാനന്ദാശ്രുവിലൊടീല!
അങ്ങേപ്പാട്ടുള്ളോർക്കെന്നപോലെ തൻ കിടാങ്ങൾക്കു-
മങ്ങിനെയൊന്നല്ലാതേ തണലില്ലല്ലോ വേറെ!
ക്ലേശസങ്കുലമാമജ്ജീവിതമിന്നോ, വെണ്ണീർ
പുശിയത്തെക്കേമുറ്റത്തുറങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

3

പാവമേ, കാഠിന്യത്തിൻ കരളും ദ്രവിപ്പിയ്ക്കു-
മാ വിലാപം താൻ വീണ്ടു, "മരിയില്ലല്ലോ വെയ്ക്കാൻ!"
കുട്ടനൊന്നിടംകണ്ണിട്ടോതിനാൻ: "പറഞ്ഞില്ലേ,
കിട്ടുകില്ലരി മേലിൽ കഞ്ഞിവെയ്ക്കാനല്ലാതെ!"
"അങ്ങിനെ പറഞ്ഞാലോ കുട്ടൻ?" അപ്പുത്തെന്നലും
വിങ്ങിപ്പോയ്ഗൃഹിണിതൻ നെടുതാം ചുടുവീർപ്പാൽ.
ധിക്കാരമല്ലേ? - തന്നാദാര്യത്തെ, കടന്നേവ-
മക്രമിച്ചങ്ങേപ്പാട്ടെയമ്മചൊന്നതു കേൾക്കെ,
കാലുറച്ചില്ലാ കുട്ടന്ന, ഭിമാനത്തിൻ മദ്യ-
ശാലവിട്ടെത്തും കണ്ണില്ലായ്മപോലലറീ താൻ.
ഉൾക്കടൽത്തിരമാല ചുണ്ടത്തു തടഞ്ഞൊന്നു-
മുച്ചരിയ്ക്കുവാനാവാതങ്ങിനെ ഭൃത്യൻ നിന്നു;
ചുഴികയിരേ - ആഹാ ഭാഗ്യമേ!-കാണായ്വന്ന
ചുളമിട്ടീടും ചുരലുരിയിട്ടതും വീശി
കടന്നാൻ പുരയ്ക്കുള്ളിൽ ധീരധീരനാം കുട്ടൻ;
പടിഞ്ഞാറർക്കൻ താണുനോക്കിനിന്നതേയുള്ളൂ!

“അരുതേ കുട്ടാ, നീയെന്നുണ്ണിയെന്നല്ലാതേയും
കരുതീലീ”യാക്രമം ലയിച്ചു വിഹായസ്സിൽ.

4

ഉഗ്രമല്ലെന്തായാലും, സംഭവം - അസ്തർക്കന-
വ്യഗ്രനായ് നോക്കിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ലേ?